

TÍÐINDI

Ramsar sáttmálin setast í gildi í Føroyum

Á fundi í Nólsoy vóru umboð fyri Fiskimálaráðið, Náttúrugripasavnið og Umhvørvisstovuna komin í oyna at greiða frá um Ramsar og um, hvussu skuldi farast fram hereftir

Leo Poulsen

Tey vóru væl mannað, liðið sum var í Nólsoy týskvøldið at greiða frá um Ramsar ætlanina.

Annie á Hædd fyri Fiskimálaráðið, Maria Gunnleivsdóttir Hansen og Suni Petersen frá Umhvørvisstovuni og Janus Hansen frá Náttúrugripasavninum.

Hartil vóru eisini umboð fyri hini bæði Ramsarøkini í Føroyum, Skúvoy og Mykines, eisini við á fundinum. Eisini umboð fyri Tórshavnar kommunu var við.

Og nólsoyingar sjálvir hildu seg ikki aftur. Um 40 mundu vera møttir til kunnandi fundin.

Annie á Hædd legði fyri og greiddi frá, hvat Ramsarsáttmálin var fyri nakað. Síðani greiddi Janus Hansen frá Náttúrugripasavninum frá um týðningin av, at hava ein altjóða sáttmála fyri vátlandini kring heimin, og at enda tosaðu umboðini frá Umhvørvisstovuni um innihaldið í Ramsar sáttmálanum.

Ávegis var so høvið at seta spurningar, og hetta høvið nýttu nólsoyingar.

Og tað var skjótt, at tosið fall á skjóttgangandi bátarnar, sum fura aftur og fram beint út fyri urðina og órógva lundan. Fundurin var samdur um, at hetta í hvussu

Annie á Hædd, deildarleiðari í Fiskimálaráðnum

er er ein stór hóttan móti lundastovninum.

Aðrir lutir, ið vórðu umrøddir, vóru rottan, og hvussu oyggin kundi haldast rottufri. Eisini fall tosið inn á kettuna, og har var nevnd Grannastevnu samtyktin herfyri sum forðar fyri hjá einari familju at hava fleiri enn eina kettu.

Hvat er eitt Ramsarøki

Annie á Hædd er deildarstjóri í Fiskimálaráðnum, og hon greiðir soleiðis frá um, hvat eitt Ramsar øki er:

– Eitt Ramsar øki er eitt búøki, har sjófuglar halda til í Føroyum og tað er talan um eitt altjóða øki. Vit hava

fingið útnevnt trý slík øki í Føroyum, og tey eru Nólsoy, Skúvoy og Mykines. Og tann størsti stovnurin er drunnhvítin, sum heldur til her í Nólsoy, og tí er tað skylda hjá landinum, at gera eina fyrisitingar- og verndarætlan fyri stovnin, sigur Annie á Hædd.

Hetta var eisini endamálið við fundinum í Nólsoy týskvøldið.

– At finna fram til, hvussu vit best í felag fáa eina verndarskipan í lag fyri drunnhvítastovnin, uttan at hon skal gera seg inn á livikor og líkindi hjá fólkinum á staðnum, sigur Annie á Hædd.

Tað hevur verið ein drúgv tilgongd at fáa útnevnd Ramsarøki í Føroyum.

– Tann tilgongdin hevur verið drúgv. Ramsarsáttmálin fekk altjóða gildi í 1975, og her í Føroyum hava vit tikið undir við sáttmálanum fyri rúmari tíð síðani. Men tað var ikki fyrr enn í 2010, at verulig ferð kom á málið, sigur Annie á Hædd.

2010 var útnevnt at vera lívfrøðiligt margfeldisár, og tað var hetta, ið setti gongd á arbeiði at fáa Ramsarøki í Føroyum.

– Men í 2012 fingið vit so góðkent Nólsoy, Skúvoy og Mykines sum Ramsarøki. Men tað sum víðari skal henda er upp til okkum, og tí er tað so gott, at vit nú hava fingið Umhvørvisstovuna, Náttúrugripasavnið og nólsoyingar sjálvar at samstarva um økið, sigur Annie á Hædd.

Fyrsta toyggj

Hon sigur, at nólsoyingar avgjört kunnu vera ernir av at verða kosnir sum eitt Ramsarøki.

– Tað er avgjört stórt, tí Nólsoy hýsir heimsins størsta drunnhvítastovni, og tað er avgjört nakað av vera errin av. Tí við tí fylgja eisini móguleikar - ikki bara forðingar og avbjóðingar - fyri Nólsoynna og nólsoyingar, sigur Annie á Hædd.

Sum er á slíkum fundum, var eisini eitt ávíst kjak.

– Tað vóru fleiri røddir frammi, sum geva okkum, ið umboða myndugleikarnar, nakað at hugsa um í víðari tilgongdini, tí eitt er, hvat vit kunnu lesa okkum fram til í sáttmálanum nøkurlunda hvat, vit skulu gera. Men tað er eingin uppskrift fyri, hvussu ein verja fyri Ramsarøkið verður skipað, og tað er eingin felags uppskrift, hvussu gerast skal í ymsu londunum. So í veruleikanum eru vit øll á byrjunarstöði og vit skulu øll læra av hesum, men tað, sum hevur størstan týðning er, at vit í sátt og semju arbeiða saman, sigur Annie á Hædd.

Hon sigur, at hóast tilgongdin hevur verið drúgv, so er ætlanin at fáa staðfest reglugerð fyri fyrsta Ramsarøki í Føroyum í hesum árinum.

– Júst fyri Nólsoynna er ætlanin, at vit sklu hava eina fyrisitingarætlan klára fyri árslok, og síðani standa tvær oyggjar í kø, bæði Skúvoyggin og Mykines. Men júst tí, at Nólsoyggin er fyrst fyri mugu vit finna út av, hvussu vit skilabest gera, og har er tað fólkið á staðnum og tað kjak, sum hevur verið í kvøld er ógvuliga virðismikið, sigur Annie á Hædd.

Júst fyri Nólsoynna er ætlanin, at vit sklu hava eina fyrisitingarætlan klára fyri árslok, og síðani standa tvær oyggjar í kø, Skúvoyggin og Mykines. Men júst tí, at Nólsoyggin er fyrst fyri mugu vit finna út av, hvussu vit skilabest gera, og har er tað fólkið á staðnum og tað kjak, sum hevur verið í kvøld er ógvuliga virðismikið

ANNIE Á HÆDD

Stórur áhugi var fyri at hoyra um Ramsar ætlanina

Ramsar-nevnd sett

Ein fyribils nevnd fyri Nólsoy sum Ramsarøki er sett og er farin til verka

Leo Poulsen

Tað vera teir triggir stovnarnir, Fiskimálaráðið, Umhvørvisstovnan og Náttúrugripasavnið, sum manna nevndina, men hon er eisini samansett av lokalum kreftum.

Stutt kann nevast, at tað upprunaliga var Jens-Kjeld Jensen, sum tók stig til at fáa Nólsoy útnevnt til Ramsarøki, og tí er tað kanska náttúrliga hann, sum er ein av lokalum limunum í nevndini. Hansara heiti í nevndini er Ramsar-umboðið í Nólsoy.

Hartil koma so teir triggir formennir í teimum trimum hagarportunum í oynni, sum eru við. Tey eru Jógvan Thomsen, Aksel á Botni og so Kaj Olsen, tó at ivi var reistur á fundinum, um hann nú var formaður.

Tað merkir, at nevndin telur sjey limir, men sagt var á fundinum, at einki var í vegin fyri, at onnur komu í nevndina. Tó skuldi ansast eftir, at nevndin ikki so stór, at hon gjørdist óarbeiðsfør.

Men enn ber til at rætta nevndina til.